

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše, soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a soudkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové ve věci

žalobkyně: **T. K.**, státní příslušnice Ukrajiny
zastoupena advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z 24. 10. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-436484/DO-2025, pro její nepřijatelnost

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci.

- 1. Žalobkyně je občankou Ukrajiny. Dne 24. 10. 2025 požádala v České republice o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným

konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (lex Ukrajina). Ve formuláři žádosti označila jako stát, na jehož území pobývala 24. 2. 2022, Českou republiku, a na otázku, zda byla někdy v době od 24. 2. 2022, držitelkou platného víza nebo povolení k pobytu v jiném státě, odpověděla: „*POLSKO od 20.12.2021 do 24.11.2022_ZRUŠENO V ČR*“. Tuto žádost žalovaný označil jako nepřijatelnou z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina, neboť nebylo prokázáno, že žalobkyně je osobou podle § 3 tohoto zákona. Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti.

2. Průběh soudního řízení.

2. **Žalobkyně v žalobě** vyjádřila přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany uvedené v lex Ukrajina, jelikož prokázala, že je občankou Ukrajiny a že nedisponuje žádným jiným pobytovým oprávněním na území EU. Žalobkyně zdůraznila, že se na Ukrajinu nemůže vrátit z obavy o svůj život. Poukázala na rozsudek zdejšího soudu č. j. 6 A 122/2024 z 28. 5. 2025, na nějž žalovaný v obdobném případě reagoval udělením pobytového oprávnění žadateli, jenž dříve získal dočasnou ochranu v Rumunsku, ale vzdal se jí. Žalobkyně uvedla, že disponovala pracovním vízem v Polsku s platností do 24. 11. 2022, které mu bylo zcela proti jeho vůli automaticky opakovaně prodlouženo. Žalobce toto vízum zrušil 16. 1. 2025 zrušil na konzulárním oddělení Polské republiky v Praze a do Polska se nechce vracet, resp. nemá kam a za kým. Následně žalobkyně namítla, že odmítnutí jeho žádosti pro nepřijatelnost podle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina představuje nezákonný zásah, a na podporu svého názoru citovala několik soudních rozhodnutí, včetně rozsudku NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS z 3. 4. 2025.
3. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** poukázal na to, že žalobkyně nepobývala 24. 2. 2022, na Ukrajině a že v té době disponovala dlouhodobým vízem získaným v Polsku. Podle prováděcího rozhodnutí je přitom pro udělení dočasné ochrany rozhodné právě datum 24. 2. 2022. Žalovaný je přesvědčen, že za osobu vysídlenou je možné považovat pouze takovou osobu, která zemi původu opustila v důsledku tamní situace, například kvůli zmíněnému ozbrojenému konfliktu. Mezi situací v zemi původu a jejím opuštěním musí existovat příčinná souvislost, která však u žalobkyně schází.

3. Posouzení věci.

4. Žaloba je včasná a přípustná. Lex Ukrajina sice v § 5 odst. 2 vylučuje ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti cizinci. NSS však v rozsudku 1 Azs 174/2024, č. 4682/2025 Sb. NSS z 3. 4. 2025 potvrdil dřívější judikaturu správních soudů, podle níž vrácení žádosti o dočasnou ochranu ministerstvem z důvodu její nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina lze soudně přezkoumat.
5. O žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení, neboť žalovaný s tímto postupem ve vyjádření k žalobě výslovně souhlasil a žalobkyně s ním po poučení soudem nevyjádřila nesouhlas. Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Soud si uvědomuje, že ve věcech, o nichž vede řízení o ochraně před nezákonným zásahem, žalovaný *zpravidla* nevede spis ve smyslu § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který by odrážel průběh správního řízení a sloužil jako podklad napadeného správního rozhodnutí, se kterým by se žalobce mohl seznámit dříve než v soudním řízení a reagovat na jeho obsah (srov. rozsudek NSS 10 As 326/2022 z 23. 10. 2023 a rozhodnutí v něm citovaná). Nyní posuzovaná věc však představuje výjimku z tohoto pravidla, jelikož podkladem pro rozhodnutí soudu je výhradně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu s jejími přílohami,

kteřou žalobkyně u žalovaného podala a která se nachází také ve správním spisu předloženém žalovaným. Obsah tohoto dokumentu je kromě toho oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Další důkazy navržené žalobkyní, jimiž chtěla prokázat synovo přijetí ke studiu na vysoké škole v České republice, soud nepovažoval pro posouzení věci za potřebné (k tomu podrobněji níže).

6. K vlastnímu věcnému posouzení žaloby soud předesílá, že ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS 2 Aps 1/2005, č. 603/2005 Sb. NSS ze 17. 3. 2008).
7. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv. Při hodnocení tohoto úkonu lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS 10 Azs 153/2016, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou.
8. Podle § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina je žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3. V tomto ustanovení jsou vyjmenovány osoby, na něž se zákon (dočasná ochrana) vztahuje. Podle § 3 odst. 1 tak uděluje žalovaný dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady.
9. V prováděcím rozhodnutí Rady, jež aktivovalo stav hromadného přílivu osob, jak jej předpokládá směrnice o dočasné ochraně, jsou tyto osoby vymezeny zejména jako ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [čl. 2 odst. 1 písm. a)].
10. Pro přiznání postavení osoby oprávněné podle § 3 lex Ukrajina ukrajinskému státnímu příslušníku je tak zapotřebí *současného* splnění podmínky 1) pobývání na Ukrajině před 24. 2. 2022 a 2) vysídlení z Ukrajiny 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
11. Výkladem pojmu „pobývání na Ukrajině“ se již správní soudy několikrát zabývaly. Zdejší soud v rozsudku 11 A 111/2023 z 2. 11. 2023 vyložil, že „[z] užití pojmu ‚pobývat‘ (nikoli zdržovat se či nacházet se) lze dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější a stálejší pobyt, tj. žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam a podobně.“ K tomuto výkladu se přihlásil zdejší soud také v rozsudcích 18 A 54/2023 ze 17. 8. 2023, 11 A 111/2023 z 2. 11. 2023, 15 A 137/2023 z 26. 3. 2024 nebo 5 A 15/2025 z 20. 6. 2025 a NSS v rozsudcích 5 Azs 72/2024 ze 7. 3. 2025 či 4 Azs 225/2024 z 20. 5. 2025.
12. Recitál 11 prováděcího rozhodnutí Rady přibližuje účel prováděcího rozhodnutí. Jde především o zavedení dočasné ochrany ukrajinských státních příslušníků a jejich rodinných

příslušníků, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli počínaje dnem 24. 2. 2022 vysídleni v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala.

13. V nynější věci žalobkyně v žádosti o dočasnou ochranu uvedla, že 24. 2. 2022 pobývala v České republice a že od 20. 12. 2021 disponovala pobytovým oprávněním v Polsku. V žalobě upřesnila, že šlo o pracovní povolení, které bylo poté žalobkyni opakovaně prodlužováno až do roku 2025. Žalobkyně tak ani v žalobě nijak nezpochybnila své předchozí tvrzení, podle nějž přinejmenším od prosince 2021 dlouhodobě pobývala mimo Ukrajinu.
14. Na základě žalobkyní předložených podkladů žalovaný podle názoru soudu správně seznal, že žalobkyně pobývala před 24. 2. 2022 i tohoto dne mimo území Ukrajiny. Nešlo přitom o krátkodobé opuštění území Ukrajiny jako při pracovní cestě či dovolené jako v jiných případech posuzovaných správními soudy (rozsudky zdejšího soudu 5 A 15/2025 nebo 10 A 102/2025 z 9. 9. 2025), ale o dlouhodobý pobyt mimo území Ukrajiny s těžištěm zájmů mimo území žalobkyniny domovské země, jenž zjevně započal přinejmenším několik měsíců před agresí Ruské federace do Ukrajiny. Naopak nic z informací poskytnutých žalobkyní nenavštěvovalo tomu, že ke dni 24. 2. 2022 pobývala na Ukrajině.
15. Žalobkyně nesplnila podmínku pobývání na Ukrajině před 24. 2. 2022, a není tedy osobou uvedenou v § 3 lex Ukrajina. Žalovaný proto postupoval v souladu se zákonem, když její žádost odmítl pro nepřijatelnost. Zabývat se za této situace tím, zda žalobkyně splňuje druhou z podmínek vyžadovanou citovaným ustanovením, tedy zda byla z Ukrajiny po uvedeném datu vysídlena, by bylo nadbytečné. Proto soud ani neprovedl důkazy, které se netýkaly splnění první ze zákonných podmínek, včetně dokladu o přijetí jejího syna ke studiu na vysoké škole v České republice.

4. Závěr a náklady řízení.

16. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a shledal, že není důvodná. Žalovaný na podkladě žádosti a jejích příloh dospěl k logickému závěru, že žalobkyně není osobou podle § 3 lex Ukrajina, jelikož nepobývala k 24. 2. 2022 na Ukrajině, a žalobkyně v žalobě tento závěr nezpochybnila. Jelikož soud nepřisvědčil žádnému z žalobních bodů, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 18. prosince 2025

JUDr. Jaromír Klepš
předseda senátu